Швейцарська фундація

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Навіщо потрібні правові оболонки

Наведений вище аналіз пояснює, чому жоден серйозний протокол не працює як DAO без правової оболонки. Радники основної команди неодмінно попередять її членів, що ті особисто відповідають за все, що робить DAO. Рішення — правова оболонка (wrapper): юридична особа, яка тримає казначейство, наймає персонал, підписує договори і або сама здійснює повноваження з управління, або діє за результатами голосування власників токенів. І Швейцарія, і Сінгапур пропонують оболонки, які стали стандартними. Вибір між ними — одне з рішень, до яких ця книга повертається знову і знову.

Швейцарська фундація (Stiftung) відповідно до ст. 80 і наступних Швейцарського цивільного кодексу (ZGB/CC) — це юридична особа, яку створюють шляхом виділення майна для визначеної мети. Вона не має ні членів, ні власників. Нею керує рада (Stiftungsrat), яка зобов'язана досягати мети, закріпленої в установчому акті фундації. За цим стежить федеральний або

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

кантональний наглядовий орган. Зразком слугує Ethereum Foundation, заснована в Цугу 2014 року, а за нею пішли десятки протоколів: Cardano, Tezos, Solana, Near, Dfinity, Web3 Foundation (Polkadot) і чимало менших.[1]

Переваги фундації для протоколу мають структурний характер. Фундація не може мати власника, тож ніхто не може її продати і ніхто не може через неї контролювати протокол. Її мета зафіксована й перебуває під наглядом, а це дає спільноті впевненість, що казначейство буде використано на користь протоколу. Фундація може тримати токени, наймати розробників, фінансувати гранти й володіти інтелектуальною власністю. Якщо її мета має суспільно корисний характер і вона відповідає умовам ст. 56 літ. g Закону про прямий федеральний податок (DBG), її можуть звільнити від податку на прибуток і податку на капітал. Утім, практика Цуга та федеральна практика щодо криптофундацій посилилася, і звільнення вже не вважають чимось само собою зрозумілим.[2]

Недоліки випливають із тих самих рис. Фундація може змінити свою мету лише через наглядовий орган відповідно до ст. 86 ZGB, тож протокол, який змінює напрям розвитку, може виявити, що його фундація не здатна піти за ним.[3] Фундація не може нічого розподіляти, крім як для досягнення своєї мети, тому власники токенів не можуть отримувати з неї виплати. Члени ради фундації особисто відповідають за порушення своїх обов'язків і підзвітні наглядовому органу, який у кількох випадках уже втручався у справи криптофундацій. Нарешті, голосування DAO не може юридично зобов'язати фундацію, адже рада відповідає перед метою фундації, а не перед власниками токенів. Стандартне рішення полягає в тому, що установчий акт

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

зобов'язує раду «брати до уваги» результати голосувань з управління. Так голосування отримують моральну вагу, хоч і без юридичної сили.

Погляд із Цуга

Команда протоколу, яка засновує фундацію в Цугу у 2026 році, має бути готова до трьох запитань наглядового органу та податкового управління Цуга, яких у 2017 році не ставили. По-перше, чи служить мета фундації суспільству, чи власникам токенів, і якщо власникам, то чому фундація має бути звільнена від податків? По-друге, хто контролює ключі фундації і чи справді рада незалежна від компанії-розробника? По-третє, як фундація обліковує своє токенове казначейство і за якою вартістю? Команда, яка дасть відповіді на ці запитання в установчому акті, регламенті та першому запиті на податкове роз'яснення (tax ruling), отримає свою фундацію за кілька місяців. Команда, яка сприйматиме фундацію як формальність, зіткнеться з перевіркою наглядового органу: чи діє рада насправді заради мети, чи заради засновників. Частина P, розділ II описує, як складати відповідні документи.

Примітки

1. Civil Code, SR 210, ст. 80–89a (фундації), зокрема ст. 80 (створення шляхом виділення майна), ст. 83 (організація) і ст. 84 (нагляд). Практику Цуга описано в частині C, розділ III, і частині P, розділ II. ↩
2. Direct Federal Tax Act (DFTA; DBG), SR 642.11, ст. 56 літ. g (звільнення від податку юридичних осіб, які мають суспільно корисну

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

мету). Практику податкової адміністрації Цуга щодо фундацій протоколів описано в частині G, розділ IV. ↩

3. Civil Code, SR 210, ст. 86 (зміна мети наглядовим органом, якщо первісна мета набула іншого значення або дії) і ст. 86a (зміна на вимогу засновника після спливу десяти років). ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com